ผลของการเติมเถ้าแกลบต่อการเกิดชั้นฟิล์มในกระบวนการอะลูมิไนซิงแบบผงบนนิกเกิลบริสุทธิ์

จุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการและวัสดุ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2560 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย EFFECT OF RICE HUSK ASH ADDITION ON FILM FORMATION IN PACK ALUMINIZING PROCESS FOR PURE NICKEL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Metallurgical and Materials Engineering Department of Metallurgical Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2017 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการเติมเถ้าแกลบต่อการเกิดชั้นฟิล์มใน
	กระบวนการอะลูมิไนซิงแบบผงบนนิกเกิลบริสุทธิ์
โดย	นายบุญฤทธิ์ เฮงประยูร
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการและวัสดุ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา วิสุทธิพิทักษ์กุล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ศิริชัย ลีลาเชาว์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

	_คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล)	
คณะกรรร เการสาร เวิชายาวริชายาร์	
LICTS LI 1 11 1 1 2 5 0 1 10 17 1 10	ประสาขกรรงการ
(รองศาสตราจารย์ ดร กอบบถเ หล่อทองคำ)	
	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา วิสุทธิพิทักษ์กุล)	
	_อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร.ศิริชัย ลีลาเชาว์)	
CHULALONGKORN UNIV	_กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว)	
	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมฤกษ์ จันทรอัมพร)	

บุญฤทธิ์ เฮงประยูร : ผลของการเติมเถ้าแกลบต่อการเกิดขั้นฟิล์มในกระบวนการอะลูมิไนซิ งแบบผงบนนิกเกิลบริสุทธิ์ (EFFECT OF RICE HUSK ASH ADDITION ON FILM FORMATION IN PACK ALUMINIZING PROCESS FOR PURE NICKEL) อ.ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.ปฐมา วิสุทธิพิทักษ์กุล, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ดร.ศิริชัย ลีลาเซาว์, 67 หน้า.

การปรับปรุงกระบวนการอะลูมิในซิงแบบผงทำได้โดยการเจือธาตุซิลิกอนเพื่อเพิ่มความ เสถียรของชั้นออกไซด์ที่เกิดขึ้นในการใช้งานที่อุณหภูมิสูง ซึ่งเถ้าแกลบมีส่วนประกอบของซิลิกาอยู่ มากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ในงานวิจัยนี้จะหาความเป็นไปได้ในการใช้เถ้าแกลบแทนซิลิกา จากอุตสาหกรรม (ควอทซ์) เพื่อเจือซิลิกอนลงในกระบวนการอะลูมิในซิงแบบผง โดยวิเคราะห์ถึง ความแตกต่างของโครงสร้างผลึก สารเจือในเถ้าแกลบ ขนาดอนุภาค ลักษณะพิ้นผิวและพื้นที่ผิว จำเพาะระหว่างผงควอทซ์และผงเถ้าแกลบที่จะส่งผลต่อโครงสร้างจุลภาค โครงสร้างของสารประกอบ ของชั้นแพร่และปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นแพร่ในผิวซิ้นงานที่ใช้สารตั้งต้นเป็นควอทซ์และเถ้าแกลบ ซึ่งปริมาณสารเจือที่เติมคือ 9, 13.5, 18 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก เผาที่อุณหภูมิ 800 และ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง และทดสอบความต้านทานการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง ขึ้นงานที่เติมควอทซ์ 13.5 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ทำอะลูมิในซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง , ชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 13.5 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ทำอะลูมิในซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง นำ ขึ้นงานที่เติมเถ้าแกลบ 13.5 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ทำอะลูมิในซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง นำ ขึ้นงานที่เติมเถ้าแกลบ 13.5 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ทำอะลูมิในซิงที่ 1000°C เป็นเวลา ร่ว่ามงาน ที่เติมเถ้าแกลบจะมีปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นแพร่มากกว่าและมีความสามารถในการต้านทานการ เกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงดีกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์

JHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา	วิศวกรรมโลหการ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการและวัสดุ	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ปีการศึกษา	2560	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5971472421 : MAJOR METALLURGICAL AND MATERIALS ENGINEERING KEYWORDS:

BOONYARITH HENGPRAYOON: EFFECT OF RICE HUSK ASH ADDITION ON FILM FORMATION IN PACK ALUMINIZING PROCESS FOR PURE NICKEL. ADVISOR: ASSOC. PROF. PATAMA VISUTTIPITUKUL, Ph.D., CO-ADVISOR: SIRICHAI LEELACHAO, D.Eng., 67 pp.

Improvement of the pack aluminizing process by doping silicon is achieved in order to increase the stability of the oxide layer in which occurs at high temperature. Rice Husk Ash (RHA) was found to contain more than 90 wt.% SiO₂. In this research, it is possible to use RHA instead of commercial silica (quartz) for doping silicon in pack aluminizing process. Differences in crystal structure, impurities in RHA, particle size, surface morphology and specific surface area between guartz powder and RHA powder were analyzed. Those had an influence on microstructure, phase and the silicon content in the diffusion layer. The composition of pack mixtures at 9, 13.5, 18 wt.% guartz/RHA were heated to 800 and 1000°C for 4 hours. Oxidation test was conducted at 1000°C for 100 hours on the following samples: pure nickel, Al coated prepared at 900°C for 4 hours, Al+quartz 13.5 wt.% prepared at 1000°C for 4 hours and Al+RHA 13.5 wt.% prepared at 1000°C for 4 hours. After oxidation, samples were subjected to analyses of surface morphology and phase of the oxide layer occurring at the surface. The results show that Al+RHA coated has higher silicon content in diffusion layer and oxidation resistant at high temperature higher than that of Al+ quartz coated.

Department:	Metallurgical Engineering	Student's Signature
Field of Study:	Metallurgical and	Advisor's Signature
	Materials Engineering	Co-Advisor's Signature
Academic Year:	2017	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา วิสุทธิพิทักษ์กุล ซึ่งได้กรุณาให้ ความช่วยเหลือและแนะนำแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยด้วยนี้ตลอดมา และขอกราบ ขอบพระคุณที่ปรึกวิทยานิพนธ์ (ร่วม) อาจารย์ ดร.ศิริชัย ลีลาเชาว์ ที่อนุเคราะห์โลหะนิกเกิล บริสุทธิ์สำหรับงานวิจัยครั้งนี้และกรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ตลอดจน ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติ ยงวณิชย์ ที่อนุเคราะห์ผงอะลูมิเนียม ออกไซด์และผงซิลิกอนไดออกไซด์สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่สนับสนุนในด้านต่างๆ ด้วยดีตลอดจนสำเร็จการศึกษา และขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็น กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอ

สารบัญ

หน้า	۱
บทคัดย่อภาษาไทยง	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษจ	
กิตติกรรมประกาศฉ	
สารบัญช	
สารบัญตารางญ	
สารบัญรูปฏ	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา1	
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	
1.3 ขอบเขตการศึกษา2	
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ2	
บทที่ 2 ปริทรรศน์วรรณกรรม	
2.1 โลหะผสมพิเศษ กลุ่มนิกเกิล (Ni-based superalloys)	
2.2 กระบวนการอะลูมิไนซิง (aluminizing)	
2.3 ผลของการเจือซิลิกอนต่อความสามารถในการต้านทานออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูง	
2.4 เถ้าแกลบ (Rice Husk Ash, RHA)12	
บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย14	
3.1 วัสดุและสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง14	
3.2 ขั้นตอนการเตรียมชิ้นงานทดสอบ14	
3.3 ขั้นตอนการเคลือบผิว14	
3.4 การทดสอบความต้านทานการเกิดออกซิเดชัน15	
3.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ผงเถ้าแกลบและผงซิลิกาจากอุตสาหกรรม	

	3.6 ขั้นตอนการวิเคราะห์ชิ้นงานที่ผ่านการทำอะลูมิไนซิง	16
	3.7 ขั้นตอนการวิเคราะห์ชิ้นงานที่ผ่านการทดสอบออกซิเดชัน	16
	3.5 แผนการดำเนินงานวิจัย	17
ປ	ทที่ 4 ผลการทดลอง	18
	4.1 คุณลักษณะของเถ้าแกลบและซิลิกาจากอุตสาหกรรม	18
	4.1.1 โครงสร้างผลึกและส่วนประกอบ	18
	4.1.2 ลักษณะพื้นผิว, ขนาดอนุภาคและพื้นที่ผิวจำเพาะ	20
	4.2 คุณลักษณะของขึ้นงานที่ผ่านการทำอะลูมิในซิง	22
	4.2.1 โครงสร้างจุลภาคและความหนาของชั้นฟิล์ม	22
	4.2.2 ปริมาณของซิลิกอน (Si) ที่พบในชั้นฟิล์ม	24
	4.2.3 โครงสร้างของสารประกอบในชั้นฟิล์ม	27
	4.3 ความต้านทานการเกิดออกซิเดชัน	30
	4.3.1 น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นหลังการทดสอบออกซิเดชัน	30
	4.3.2 โครงสร้างของสารประกอบที่เกิดขึ้นที่ผิวหลังการทดสอบออกซิเดชัน	31
	4.3.3 พื้นผิวของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชัน	32
ປ'	ทที่ 5 วิเคราะห์ผลการทดลอง	34
	5.1 ชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้น	34
	5.2 ปฏิกิริยาของการเกิดชั้นฟิล์มและการเจือซิลิกอนลงในชั้นฟิล์ม	34
	5.2.1 ปฏิกิริยาของการเกิดชั้นฟิล์ม	34
	5.2.2 ปฏิกิริยาของการเจือซิลิกอนลงในชั้นฟิล์ม	35
	5.3 ผลของสารเจือใน RHA	36
	5.4 ปริมาณซิลิกอน (Si) ที่พบในชั้นฟิล์ม	36
	5.5 ความต้านทานการเกิดออกซิเดชัน	

หน้า

บทที่ 6 สรุปผลการทดลอง	.39
รายการอ้างอิง	.40
ภาคผนวก	.42
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	67

Chulalongkorn University

หน้า

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบทางเคมีของเถ้าแกลบจากประเทศต่างๆ	.12
ตารางที่ 2.2 ค่าอุณหพลศาสตร์มาตรฐานของ SiO ₂ อัญรูปต่างๆ	.13
ตารางที่ 3.1 อัตราส่วนโดยมวลของผงผสมตามสูตรต่างๆ	.14
ตารางที่ 3.2 อุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการทดลอง	.15
ตารางที่ 4.1 ส่วนประกอบของเถ้าแกลบ	.19
ตารางที่ 4.2 พื้นที่ผิวจำเพาะของผงควอทซ์และผงเถ้าแกลบ	.21
ตารางที่ 4.3 โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน	.22
ตารางที่ 4.4 ความหนาของชั้นฟิล์มในชิ้นงานต่างๆ	.23
ตารางที่ 4.5 ปริมาณซิลิกอน (Si) ที่พบในชิ้นงานต่างๆ	.24

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญรูป

รูป หน้า
รูปที่ 2.1 (ก) XRD pattern ของชิ้นงานที่ทำอะลูมิไนซิงที่อุณหภูมิ 1000°C (ข) การเลื่อนของพีค
รูปที่ 2.2 Kirkendall voids จากการทำอะลูมิไนซิงแบบผง กรณี low activity บน (ก) pure Ni, (ข) Ni-20Cr
รูปที่ 2.3 โครงสร้างจุลภาคของ ferritic steel P92 ที่ชุบเคลือบด้วยนิกเกิลทำอะลูมิไนซิงโดยใช้ NaCl เป็น activator ที่อุณหภูมิ 650°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง7
รูปที่ 2.4 partial pressure ของ AlCl ที่ใช้ activator เป็น AlCl ₃ , NaCl, NH ₄ Cl และ CrCl ₃ • 6H ₂ O
รูปที่ 2.5 การทำอะลูมิไนซิง (ก) แบบ open set-up (ข) แบบ close set-up
รูปที่ 2.6 โครงสร้างจุลภาคของชั้นเคลือบ โลหะนิกเกิลบริสุทธิ์ ทำอะลูมิไนซิงที่อุณหภูมิ 1100°C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง (ก) open set-up (ข) close set-up
รูปที่ 2.7 (ก,ค,ง) โครงสร้างจุลภาค (ข) ปริมาณของธาตุต่างๆ ในชั้นเคลือบ ของชิ้นงาน IC211 ที่ ทำอะลูมิไนซิงที่อุณหภูมิ 1000°C เวลา 1.5 ชั่วโมง10
รูปที่ 2.8 mass gain ของชิ้นงาน IC211 หลังเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1150°C เวลา 100 ชั่วโมง
รูปที่ 2.9 โครงสร้างจุลภาคชั้นเคลือบของชิ้นงานโลหะผสม IC20 หลังเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1100°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง
รูปที่ 2.10 mass gain ของชิ้นงาน IC20 หลังเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1100°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง
รูปที่ 4.1 XRD pattern ของผงซิลิกาจากอุตสาหกรรมและผงเถ้าแกลบ
รูปที่ 4.2 ภาพ SEM ของผงควอทซ์20
รูปที่ 4.3 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบ20

รูป หน้า
รูปที่ 4.4 EDX line scan ของชิ้นงานเติมควอทซ์ 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง
รูปที่ 4.5 EDX line scan ของชิ้นงานเติม RHA 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง
รูปที่ 4.6 EDX line scan ของชิ้นงานเติม RHA 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง
รูปที่ 4.7 EDX mapping ของชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง
รูปที่ 4.8 XRD pattern ของชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 9 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 800°C และ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง27
รูปที่ 4.9 XRD pattern ของชิ้นงานที่ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (ก) เติม RHA 9 wt.% (ข) เติม RHA 13.5 wt.% (ค) เติม RHA 18 wt.% (ง) เติมควอทซ์ 9 wt.%
(จ) เติมควอทซ์ 13.5 wt.%
ร ูปที่ 4.10 XRD pattern ของชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง
รูปที่ 4.11 น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง
GHULALONGKORN UNIVERSITY ร ูปที่ 4.12 XRD pattern ของขึ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง (ก) Al+RHA coated, (ข) Al+quartz coated, (ค) Al coated
และ (ง) pure nickel
ร ูปที่ 4.13 พื้นผิวของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง (ก) pure nickel, (ข) Al coated, (ค) Al+quartz coated และ (ง) Al+RHA coated
รูปที่ 4.14 พื้นผิวของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง กำลังขยายสูง (ก) pure nickel, (ข) Al coated, (ค) Al+quartz coated

รูป	หน้า
รูปที่ 4.15 ภาพ OM cross section ของชิ้นงาน Al coated หลังผ่านการทดสอบออกซิเดร	ชันที่
1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง	33
รูปที่ 5.1 ปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นฟิล์มของชิ้นงานที่เติมควอทซ์	36
รูปที่ 5.2 ปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นฟิล์มของชิ้นงานที่เติม RHA	37
รูปที่ ก.1 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 1	43
รูปที่ ก.2 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 2	43
รูปที่ ก.3 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 3	43
รูปที่ ก.4 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 4	44
รูปที่ ก.5 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 5	44
รูปที่ ก.6 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 6	44
รูปที่ ก.7 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 7	45
รูปที่ ก.8 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 1	45
รูปที่ ก.9 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 2	45
รูปที่ ก.10 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 3	46
รูปที่ ก.11 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 4	46
รูปที่ ก.12 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 5	46
รูปที่ ก.13 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 6	47
รูปที่ ก.14 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 7	47
รูปที่ ก.15 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C	
บริเวณที่ 1	47
รูปที่ ก.16 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C บริเวณที่ 2	48
รงไที่ ก 17 ปริบาณสาตต่างๆ ที่พบใบชั้น diffusion laver ของสิ้นเงาบ 0∩-800°⊂	
บริเวณที่ 3	48

รูป	หน้า
รูปที่ ก.18 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C บริเวณที่ 4	49
รูปที่ ก.19 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C บริเวณที่ 5	49
รูปที่ ก.20 EDX mapping ของชิ้นงาน 9Q-800°C	50
รูปที่ ก.21 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 1	50
รูปที่ ก.22 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 2	51
รูปที่ ก.23 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 3	51
รูปที่ ก.24 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 4	52
รูปที่ ก.25 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 5	52
รูปที่ ก.26 EDX mapping ของชิ้นงาน 9Q-1000°C	53
รูปที่ ก.27 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 1	53
รูปที่ ก.28 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 2	54
รูปที่ ก.29 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 3	54
รูปที่ ก.30 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 1	55
รูปที่ ก.31 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 2	55

รูป หน้า
รูปที่ ก.32 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 3
รูปที่ ก.33 EDX mapping ของชิ้นงาน 9A-1000°C56
รูปที่ ก.34 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของขึ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 1
รูปที่ ก.35 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 2
รูปที่ ก.36 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 3
รูปที่ ก.37 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 1
รูปที่ ก.38 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 2
รูปที่ ก.39 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 3
รูปที่ ก.40 EDX mapping ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C60
รูปที่ ก. 41 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 1
รูปที่ ก.42 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 261
รูปที่ ก.43 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 3
รูปที่ ก.44 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 1
รูปที่ ก.45 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 2

รูป หน้	้ำ
รูปที่ ก.46 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 3	52
รูปที่ ก.47 EDX mapping ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C6	53
รูปที่ ก.48 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 1	53
รูปที่ ก.49 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 2	54
รูปที่ ก.50 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 3	54
รูปที่ ก.51 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 1	54
รูปที่ ก.52 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 2	<u> </u>
รูปที่ ก.53 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 3	55
รูปที่ ก.54 EDX mapping ของชิ้นงาน 18A-1000°C6	56

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โลหะผสมพิเศษกลุ่มนิกเกิล (Ni-based superalloys) เป็นโลหะที่ใช้งานในอุตสาหกรรม อย่างแพร่หลาย เช่น ใบพัดเครื่องยนต์หรือระบบท่อต่างๆ โดยส่วนใหญ่จะใช้งานที่อุณหภูมิสูง เนื่องจากโลหะผสมพิเศษ มีคุณสมบัติที่สามารถต้านทานการกัดกร่อนและการออกซิเดชันที่อุณหภูมิ สูงได้ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีการใช้งานเป็นเวลานาน จะทำให้คุณสมบัติเหล่านี้เสื่อมลง และนำมาซึ่ง ความเสียหายในท้ายที่สุด กระบวนการอะลูมิในซึงแบบผง (pack aluminizing) จึงเป็นทางเลือกหนึ่ง ในการปรับปรุงพื้นผิวของโลหะผสมพิเศษเพื่อเพิ่มความต้านทานการกัดกร่อนและการเกิดออกซิเดชัน ที่อุณหภูมิสูง โดยจะทำให้เกิดชั้นสารประกอบอะลูมิในด์ที่ผิวของวัสดุ จากการแพร่ของอะลูมิเนียม เข้าสู่วัสดุพื้น ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนากระบวนการอะลูมิในซิงแบบผงโดยการเจือธาตุต่างๆ ลงไป เช่น ซิลิกอนเพื่อเพิ่มความเสถียรให้ชั้นออกไซด์ที่เกิดขึ้นที่อุณหภูมิสูง

เถ้าแกลบ (Rice Husk Ash, RHA) ซึ่งได้จากการเผาไหม้แกลบอย่างสมบูรณ์ พบว่ามี ส่วนประกอบหลักเป็นซิลิกาอยู่มากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก และอยู่ในรูปซิลิกาอสัณฐาน (amorphous silica) ทั้งยังสามารถหาได้ง่ายและมีราคาถูก จึงได้เล็งเห็นว่าการนำเถ้าแกลบมาใช้ แทนซิลิกาจากอุตสาหกรรมเพื่อเจือซิลิกอนในกระบวนการอะลูมิไนซิงแบบผงจะสามารถทำให้ชั้น ฟิล์มมีคุณสมบัติที่ดีขึ้นและสามารถลดค่าใช้จ่ายในกระบวนการปรับปรุงพื้นผิวได้

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย ALONGKORN UNIVERSITY

 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้เถ้าแกลบแทนซิลิกาจากอุตสาหกรรมเพื่อเจือซิลิกอนใน กระบวนการอะลูมิในซิงแบบผงบนโลหะนิกเกิลบริสุทธิ์

 เพื่อศึกษาเฟสและโครงสร้างจุลภาคของชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้นจากการทำอะลูมิในซิงที่เจือซิลิกอน ในรูปเถ้าแกลบบนโลหะนิกเกิลบริสุทธิ์

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาการทำอะลูมิในซิงบนโลหะนิกเกิลบริสุทธิ์โดยเติมซิลิกาจากอุตสาหกรรมหรือเถ้าแกลบ
9-18 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก เผาที่ 800-1000°C เป็นเวลา 1-6.25 ชั่วโมง

 ตรวจสอบชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาจากการพิสูจน์เอกลักษณ์ทางวัสดุด้านโครงสร้าง จุลภาค ชนิดของเฟสที่เกิดขึ้นและปริมาณธาตุต่างๆที่พบในชั้นฟิล์ม

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

 ทราบถึงความเป็นไปได้ในการใช้เถ้าแกลบแทนซิลิกาจากอุตสาหกรรมเพื่อเจือซิลิกอนใน กระบวนการอะลูมิในซิงแบบผงบนโลหะนิกเกิลบริสุทธิ์

 ทราบถึงเฟสและโครงสร้างจุลภาคของชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้นจากการทำอะลูมิในซิงที่เจือซิลิกอนใน รูปแบบเถ้าแกลบบนนิกเกิลบริสุทธิ์

3. ทราบถึงผลของสารเจือปนในเถ้าแกลบที่ส่งผลต่อชั้นฟิล์มที่เกิดจากการทำอะลูมิไนซิง

บทที่ 2 ปริทรรศน์วรรณกรรม

2.1 โลหะผสมพิเศษ กลุ่มนิกเกิล (Ni-based superalloys)

Nickel base เป็นกลุ่มโลหะผสมที่มีความแข็งแรงที่สูง มีความสามารถในการต้านทานการ กัดกร่อนและการเกิดออกซิเดชันที่ดีมาก อีกทั้งยังสามารถใช้งานที่อุณหภูมิสูงได้ ความแข็งแรงของ โลหะผสมพิเศษกลุ่มนี้เกิดจากการตกตะกอนของสารกิ่งโลหะ ในเนื้อพื้นที่เป็น FCC ซึ่งในโลหะผสม พิเศษที่เป็นนิกเกิลไทเมเนียมหรือนิกเกิลอะลูมิเนียม เรียกเฟสที่ตกตะกอนนี้ว่า γ' มีโลหะผสมพิเศษ กลุ่มอื่นๆ เช่น นิกเกิลไนโอเบียมความแข็งแรงเกิดขึ้นจากการตกตะกอนของ γ'' และในโลหะผสม พิเศษที่มีการผสมทั้งไทเทเนียมหรืออะลูมิเนียมและผสมในโอเบียม ตะกอนที่เกิดขึ้นจะเป็นทั้งเฟส γ' และ γ'' อีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยเพิ่มความแข็งแรงให้กับโลหะผสมพิเศษกลุ่มนิกเกิลคือการทำสารละลาย ของแข็ง โดยปกติมีนิกเกิล (Ni) ผสมอยู่ในปริมาณมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก มีส่วนผสมของ โครเมียม (Cr) ในช่วง 10-20 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก อาจมีส่วนผสมของอะลูมิเนียม (Al) และ ไทเทเนียม (Tī) ได้สูงถึง 10 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก มีส่วนผสมของโคบอลอยู่ในช่วงร้อยละ 5-10 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก และอาจมีการผสมโบรอน (B) สังกะสี (Zn) และคาร์บอน (C) รวมไปถึงการ ผสมทังสเตน (W) โมลิบดินัม (Mo) และในโอเบียม (Nb) โลหะผสมกลุ่มนี้ถูกใช้งานในเครื่องยนต์ไอ พ่น ขึ้นส่วนที่ต้องการต้านทานการกัดกร่อนที่สูงในกระบวนการสังเคราะห์สารเคมี เช่น วาล์ว ท่อ และปั้ม ใช้เป็นโลหะผสมเพื่อความต้านทานแม่เหล็กและไฟฟ้า และใช้งานเป็นขึ้นส่วนให้ความร้อน (heating elements)

การใช้งานภายใต้สภาวะความดันและอุณหภูมิที่สูงเป็นเวลานานจะทำให้โครงสร้างจุลภาค ของโลหะผสมพิเศษเปลี่ยนแปลงไปและส่งผลลบกับสมบัติต่างๆของโลหะผสมพิเศษ เฟส γ' และ γ'' จะเปลี่ยนรูปร่างเป็นทรงกลมเพื่อลดพลังงานพื้นผิว ส่งผลให้ความแข็งแรงลดลง และยังเกิดการ รวมตัวกันทำให้มีขนาดใหญ่ขึ้นส่งผลให้ความเปราะเพิ่มขึ้นอย่างมากทำให้ชิ้นงานเกิดความเสียหายได้ ง่ายขึ้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์หรือชิ้นส่วนที่ผลิตจากโลหะผสมพิเศษมีราคาที่สูงมากจึงมี การพัฒนากระบวนการปรับปรุงพื้นผิวของโลหะผสมพิเศษเพื่อยืดอายุการใช้งานให้นานขึ้นและเป็น การลดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์หรือชิ้นส่วนใหม่ [1]

2.2 กระบวนการอะลูมิในซิ่ง (aluminizing)

กระบวนการอะลูมิไนซิงเป็นการเติมอะลูมิเนียมลงไปที่ผิวของวัสดุโดยอาศัยการแพร่เพื่อให้ เกิดเป็นชั้นสารประกอบอะลูมิไนด์ขึ้นที่ผิว เมื่อสัมผัสกับอากาศที่อุณหภูมิสูงจะเกิดปฏิกิริยา ออกซิเดชันเกิดเป็นชั้นฟิล์ม Al₂O₃ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการต้านทานการกัดกร่อนและความ ต้านทานการออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงได้ กระบวนการนี้สามารถใช้กับโลหะได้หลากหลายชนิด เช่น Ti-alloys, Fe-based superalloys และที่นิยมปรับปรุงผิวด้วยกระบวนการนี้มากที่สุด คือ Nibased superalloys เพราะโลหะผสมพิเศษชนิดนี้ มีการนำไปใช้งานที่อุณหูมิสูงเป็นเวลานานๆ ทำ ให้เกิดความเสียหายได้ง่าย ดังนั้นการทำอะลูมิในซิงจึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการยืดอายุ การใช้งานของโลหะผสมพิเศษชนิดนี้

กระบวนการอะลูมิไนซิงแบบผง (pack aluminizing) เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมอย่างมากใน การปรับปรุงผิวของโลหะ เนื่องจากสารตั้งต้นหาได้ง่าย กระบวนการทำที่ไม่ซับซ้อนอีกทั้งยังมีราคาถูก กว่าวิธีอื่นๆ โดยในกระบวนการนี้เป็นการนำเอาวัสดุเนื้อพื้นและสารตั้งต้นของปฏิกิริยาเคมีแบบผงมา ใส่ไว้ในภาชนะเดียวกัน ประกอบไปด้วยผงอะลูมิเนียมทำหน้าที่เป็นแหล่งของอะตอมอะลูมิเนียม (Al), สารประกอบ halide เช่น แอมโมเนียมคลอไรด์ (NH₄Cl) ทำหน้าที่เป็น activator และ ผงอะลูมิน่า (Al₂O₃) ทำหน้าที่ป้องกันการเกิดหลอมติดกันของอะลูมิเนียม (sintering) จากนั้นนำไปให้ความร้อน ตามอุณหภูมิและเวลาที่กำหนด [2-4]

เมื่อ NH₄Cl ได้รับความร้อนจะทำให้เกิดการสลายตัวตามสมการ

GHULA NH₄Cl (s) → NH₃ (g) + HCl (g) สมการที่ 2.1
จากนั้น HCl จะทำปฏิกิริยาเคมีกับผงอะลูมิเนียม และเกิดปฏิกิริยาตามสมการ

Al (l) + 3HCl (g) → AlCl₃ (g) + 3/2H₂ (g) สมการที่ 2.2 จากนั้น AlCl₃ (g) ที่เกิดขึ้นจะทำปฏิกิริยากับพื้นของวัสดุเนื้อพื้น โดย AlCl₃ (g) จะสลายตัว ได้ [Al] และจะแพร่เข้าไปที่ผิวของวัสดุเนื้อพื้น ตามสมการ

AlCl₃ (g) + 3/2H₂ (g) → [Al] + 3HCl สมการที่ 2.3 การทำอะลูมิไนซิงบน Ni-based superalloys อะลูมิเนียมที่แพร่เข้าสู่ผิวจะทำปฏิกิริยากับ เนื้อวัสดุเกิดเป็นชั้นแพร่ที่ประกอบด้วยเฟสต่างๆเช่น Ni₂Al₃, NiAl₃ และ NiAl ดังเช่นการทดลองของ Francesco Bozza และคณะ โดยทำอะลูมิไนซิงแบบผงที่อุณหภูมิ 1000°C บนโลหะ 4 ชนิด ได้แก่ นิกเกิลบริสุทธิ์, Ni-20Cr , Inconel 738 และ CM274LC พบว่าชั้นแพร่ที่เกิดขึ้นมี 2 เฟส คือ Ni₂Al₃ (เป็นเฟสหลัก) และ NiAl ดังแสดงในรูปที่ 2.1 และเมื่อขยายพีคที่ประมาณ 20 = 45[°] พบการเลื่อน ของพีคเล็กน้อย เนื่องจากการมีธาตุ (เช่น Cr) เข้าไปแทนที่ใน δ-Ni₂Al₃ phase และ β-NiAl phase ซึ่งปริมาณของธาตุเหล่านั้นก็แตกตามกันตามเกรดของโลหะผสมทำให้การขยับเลื่อนของพีคแตกต่าง กันตามประเภทของโลหะผสม [5]

รูปที่ 2.1 (ก) XRD pattern ของชิ้นงานที่ทำอะลูมิไนซิงที่อุณหภูมิ 1000°C (ข) การเลื่อนของพีค [5]

การทำอะลูมิในซิงบนโลหะนิกเกิลสามารถแบ่งตามอุณหภูมิที่ใช้ได้ 2 กรณี คือ high activity และ low activity โดย high activity จะใช้อุณหภูมิประมาณ 700-950°C มีข้อดีคือปริมาณของ อะลูมิเนียมที่แพร่เข้าสู่ผิววัสดุพื้นและทำปฏิกิริยากลายเป็นสารประกอบอะลูมิในด์มากกว่าวิธี low activity แต่ข้อเสียคือมีข้อกำกัดทางด้านการใช้งานที่อุณหภูมิสูง ส่วน low activity จะใช้อุณหภูมิ ประมาณ 950-1100°C มีข้อดีคือไม่มีข้อจำกัดทางด้านอุณหภูมิในการใช้งาน สามารถใช้งานได้ หลากหลายอุณหภูมิ ข้อเสียที่พบคือเกิด Kirkendall's effect เนื่องจากใช้อุณหภูมิสูงทำให้นิกเกิล ของวัสดุเนื้อพื้นจะแพร่ไปที่ชั้นเคลือบด้วยจึงเกิดเป็นช่องว่างในเนื้อวัสดุ เช่นที่พบในการทดลองของ Francesco Bozza และคณะซึ่งได้ทำ pack aluminizing โดยใช้อุณหภูมิ 950-1040°C บนนิกเกิล บริสุทธิ์ และ Ni-20Cr พบว่าเกิด Kirkendall voids ในชั้นสารประกอบอะลูมิไนด์หลังการเคลือบผิว ซึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ออกมาที่ชั้นเคลือบของนิกเกิลในวัสดุเนื้อพื้น [5] ดังแสดงในรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 Kirkendall voids จากการทำอะลูมิในซิงแบบผง กรณี low activity บน (ก) pure Ni, (ข) Ni-20Cr [5]

การทำอะลูมิไนซิงจะต้องมี activator ซึ่งส่วนมากใช้สารประกอบจำพวก halide โดยสารที่ นิยมใช้ คือ แอมโมเนียมคลอไรด์ (NH₄Cl) แต่ในการทดลองของ S.R.Ke และคณะ ได้ใช้ NaCl เป็น activator แทน NH₄Cl ในการทำ pack aluminizing บน ferritic steel P92 ที่ชุบเคลือบด้วยนิกเกิล ในอัตราส่วน 12Al+2NaCl+86Al₂O₃ โดยน้ำหนัก อุณหภูมิ 650°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง พบว่าชั้น อะลูมิไนด์ที่เกิดขึ้น คือ เฟส Ni₂Al₃, NiAl และ N₃iAl [6] ดังแสดงในรูปที่ 2.3 แต่จากการทดลองของ Z. D. Xiang และคณะ ได้เปรียบเทียบ partial pressure ของ AlCl ที่เกิดขึ้นจากการใช้ activator 4 ชนิด คือ AlCl₃, NaCl, NH₄Cl และ CrCl₃ • 6H₂O พบว่า activator ที่ให้ partial pressure ของ AlCl สูงที่สุดคือ NH₄Cl และ CrCl₃ • 6H₂O ส่วน NaCl นั้นที่อุณหภูมิต่ำกว่า 800°C จะให้ partial pressure ของ AlCl ที่ต่ำมากแต่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ เมื่ออุณหภูมิสูงกว่า 800°C [7] ดังแสดงในรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 partial pressure ของ AlCl ที่ใช้ activator เป็น AlCl₃, NaCl, NH₄Cl และ CrCl₃ • 6H₂O [7]

ลักษณะการทำอะลูมิในซิงมี 2 แบบ คือ open set-up และ close set-up พบว่าทั้ง open set-up และ close set-up เกิดชั้นเคลือบ 2 ชั้นคือชั้นบนสุดเป็นเฟส NiAl ถัดลงมาเป็นชั้น ของเฟส Ni₃Al แต่ชิ้นงานจากการทดลองแบบ close set-up จะมีความหนาของชั้นเคลือบมากกว่า แต่จะเกิด Kirkendall's effect ขึ้น เนื่องจากปริมาณก๊าซจะสัมผัสกับชิ้นงานมากกว่าทำให้การแพร่ เกิดขึ้นได้มากกว่า [2-4] ดังแสดงในรูปที่ 2.5 **และ**รูปที่ 2.6

รูปที่ 2.5 การทำอะลูมิไนซิง (ก) แบบ open set-up (ข) แบบ close set-up [2-4]

2.3 ผลของการเจือซิลิกอนต่อความสามารถในการต้านทานออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูง

การเจือซิลิกอนมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มความเสถียรให้ชั้นฟิล์มออกไซด์ที่เกิดขึ้นจากการ ออกซิเดชันกับอากาศและทำให้ความต้านทานการกัดกร่อนและความต้านทานการออกซิเดชันที่ อุณหภูมิสูงดีขึ้น จากการทดลองของ Xiaolu Tu และคณะ ได้ทดลองทำอะลูมิไนซิงที่เจือซิลิกอนลง บน Ni-based superalloys IC211 ที่มีปริมาณ Mo อยู่ประมาณ 5-8 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก (อุณหภูมิ 1000°C ใช้เวลา 1.5 ชั่วโมง อัตราส่วน 10Al+2Si+5NaF+83Al₂O₃ โดยน้ำหนัก) พบว่าชั้น เคลือบที่เกิดขึ้นคือเฟส NiAl และ Ni₂Al₃ ดังแสดงในรูปที่ 2.7 และสามารถทำให้ชิ้นงานสามารถ ต้านทานการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1150°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมงได้ดีขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 2.8 ซึ่ง โดยปกติ Mo จะแพร่ออกจากวัสดุพื้นมาทำปฏิกิริยากับออกซิเจนในอากาศทำให้โลหะผสมพิเศษที่มี Mo ผสมอยู่ปริมาณมากจะทำให้เกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงได้ง่าย การเติมซิลิกอนลงในกระบวนการ ทำอะลูมิไนซิงจะช่วยต้านทานการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงได้อย่างมาก เนื่องจากซิลิกอนจะ ขัดขวางการแพร่ออกของ Mo ทำให้เกิดการออกซิเดชันได้ยากขึ้น [8]

รูปที่ 2.7 (ก,ค,ง) โครงสร้างจุลภาค (ข) ปริมาณของธาตุต่างๆ ในชั้นเคลือบ ของชิ้นงาน IC211 ที่ทำอะลูมิไนซิงที่ อุณหภูมิ 1000°C เวลา 1.5 ชั่วโมง [8]

รูปที่ 2.8 mass gain ของชิ้นงาน IC211 หลังเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1150°C เวลา 100 ชั่วโมง [8]

สำหรับโลหะผสมพิเศษ IC20 ซึ่งมีปริมาณ Mo 10-13 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก การทำอะลูมิ ในซิงจะใช้อัตราส่วน 10Al+10Si+5NaF+75Al₂O₃ โดยน้ำหนัก เผาที่ 1100°C ใช้เวลา 1.5 ชั่วโมง และทดลองทำ Cr-Al-Si coating เพื่อเปรียบเทียบไปด้วย พบว่าสามารถเพิ่มความสามารถในการ ต้านทานการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงได้ โดยการทำอะลูมิในซิงที่เจือซิลิกอนสามารถต้านทานการ เกิดออกซิเดชันได้มากที่สุด เนื่องจากการที่อะตอมหรือคลัสเตอร์ของอะตอมซิลิกอนที่กระจายตัวอยู่ ในชั้นแพร่ ประพฤติตัวเป็น nucleation sites ตามขอบเกรนของสารประกอบอะลูมิในด์ทำให้ สามารถเกิดเฟส α-Al₂O₃ โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านเฟส transient alumina (θ-Al₂O₃) จึงไม่เกิดรอย แตกร้าวขึ้นที่ผิวของชิ้นงาน ดังแสดงในรูปที่ 2.9 และรูปที่ 2.10 จะเห็นได้ว่าโลหะผสมพิเศษ IC20 ซึ่ง มีปริมาณ Mo มากกว่าโลหะผสมพิเศษ IC211 ต้องใช้ปริมาณซิลิกอนที่เจือในการทำอะลูมิในซิงมาก กว่าเพราะความสามารถในการต้านทานการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงจะเพิ่มขึ้นตามปริมาณ ซิลิกอนที่เจืออยู่ในชั้นแพร่ [9]

รูปที่ 2.9 โครงสร้างจุลภาคชั้นเคลือบของชิ้นงานโลหะผสม IC20 หลังเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1100°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง [9]

รูปที่ 2.10 mass gain ของชิ้นงาน IC20 หลังเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1100°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง [9] 2.4 เถ้าแกลบ (Rice Husk Ash, RHA)

เถ้าแกลบได้จากการเผาไหม้แกลบอย่างสมบูรณ์ พบว่ามีส่วนประกอบหลักเป็น SiO₂ อยู่ มากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก SiO₂ นี้จะอยู่ในรูปอสัณฐาน (amorphous silica) ซึ่ง องค์ประกอบทางเคมีของเถ้าแกลบจะแตกต่างกันตามแหล่งที่มาของแกลบที่นำมาเผา ดังแสดงใน ตารางที่ 2.1 [10-12]

Oxide	เถ้าแกลบจากประเทศ	เถ้าแกลบจากประเทศ	เถ้าแกลบจากประเทศ
(wt.%)	บราซิล	ไนจีเรีย	ไทย
SiO ₂	94.95	93.00	92.10
Al ₂ O ₃	จพาล ^{0.39} รณ์มห	1.90	1.50
Fe ₂ O ₃	0.26	1.10	0.10
CaO	0.54	trace	1.23
Na ₂ O	0.25	0.90	-
K ₂ O	0.94	0.20	1.91
MnO	0.16	-	0.37
TiO ₂	0.02	-	0.03
MgO	0.90	1.50	-
P_2O_5	0.74	-	2.45
CuO	-	-	0.04
ZnO	-	-	0.02
LOI	0.85	1.30	0.58

ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบทางเคมีของเถ้าแกลบจากประเทศต่างๆ [10-12]

การนำเถ้าแกลบมาใช้แทนซิลิกาจากอุตสาหกรรมเพื่อเจือซิลิกอนในกระบวนการอะลูมิไนซิง ต้องคำนึงถึงสารประกอบออกไซด์ตัวอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบของเถ้าแกลบด้วย เช่น Na₂O, K₂O และ MgO เพราะสารประกอบออกไซด์เหล่านี้จะว่องไวต่อการเกิดปฏิกิริยาที่อุณหภูมิสูงโดยเฉพาะ การทำปฏิกิริยากับ Cl⁻ เกิดเป็นสารประกอบ halide อีกทั้ง SiO₂ ที่อยู่ในเถ้าแกลบเป็น amorphous silica จึงมีค่าอุณหพลศาสตร์มาตรฐาน (standard thermodynamic values) ต่างจาก crystalline silica ดังแสดง**ใน**ตารางที่ 2.2

				Cibbs from	Specific
Formula	State of	Enthalpy	Enthopy		heat
	matter	(kJ/mol)	(J mol/K)	(kl/mol)	capacity
				(KJ/MOL)	(J mol/K)
SiO ₂	(cristobalite)	-909.48	42.68	-855.88	44.89
SiO_2	(quartz)	-910.94	41.84	-856.67	44.51
SiO_2	(amorphous)	-903.49	46.86	-850.73	44.06
SiO ₂	(tridymite)	-909.06	43.51	-855.29	-

ตารางที่ 2.2 ค่าอุณหพลศาสตร์มาตรฐานของ SiO₂ อัญรูปต่างๆ [13]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3.1 วัสดุและสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

- 1. โลหะนิกเกิลบริสุทธ์ (Electrolytic Nickel)
- 2. ผงอะลูมิน่า (Al₂O₃)
- 3. ผงอะลูมิเนียม
- 4. ผงซิลิกาจากอุตสาหกรรม (SiO₂, ควอทซ์)
- 5. เถ้าแกลบ (RHA)
- 6. ผงแอมโมเนียมคลอไรด์ (NH₄Cl)

3.2 ขั้นตอนการเตรียมชิ้นงานทดสอบ

- 1. ตัดโลหะนิกเกิลบริสุทธิ์.
- 2. ขัดผิวชิ้นงานกระดาษทราย
- 3. ทำความสะอาดชิ้นงานและจัดเก็บไว้ในภาชนะ

3.3 ขั้นตอนการเคลือบผิว

เตรียมผงแอมโมเนียมคลอไรด์ ผงอะลูมิเนียม ผงอะลูมินาและผงควอทซ์/ผงเถ้าแกลบ ด้วย
เครื่องชั่งน้ำหนักดิจิตอลให้ได้อัตราส่วนดังตารางที่ 3.1

Batch (wt.%)	Al ₂ O ₃	Al	SiO_2 or RHA	NH ₄ Cl
9 SiO ₂ or 9 RHA	60	29	9	2
13.5 SiO ₂ or 13.5 RHA	60	24.5	13.5	2
18 SiO ₂ or 18 RHA	60	20	18	2

ตารางที่ 3.1 อัตราส่วนโดยมวลของผงผสมตามสูตรต่างๆ

 2. นำผงผสมที่ได้ใส่ลงในถ้วยอะลูมินา ประมาณ 2 ใน 3 ส่วนและอัดให้แน่น (ทำสองถ้วย ถ้วย แรกเติมควอทซ์ ถ้วยที่สองเติม RHA)

 นำชิ้นงานโลหะนิกเกิลบริสุทธิ์ที่เตรียมไว้วางลงไปในถ้วยอะลูมินาและนำผงที่ผสมจากข้อ 2. กลบชิ้นงานและอัดให้แน่น

4. นำผงอะลูมินาเททับอีกชั้น และอัดให้แน่น เพื่อไม่ให้มีอากาศอยู่ในถ้วย

5. ปิดฝาถ้วยอะลูมินา และใช้ลวดสเตนเลสพันรอบถ้วย

6. นำถ้วยอะลูมินาจากข้อ 5. ไปวางในเตาและใช้แก๊สอาร์กอนในการควบคุมบรรยากาศ

7. ตั้งค่าอุณหภูมิ และเวลาที่ใช้ในการเคลือบตามเงื่อนไขการทดลองตามตารางที่ 3.2 โดยใช้ อัตราการให้ความร้อน 5°C/min

8. ปล่อยชิ้นงานให้เย็นตัวในเตา จากนั้นนำชิ้นงานไปวิเคราะห์

-	Batch (wt.%)	Temperature (°C)	Time (hours)
varies	9 SiO ₂ or 9 RHA	800	4
temperature	9 SiO ₂ or 9 RHA	1000	4
	9 SiO ₂ or 9 RHA	1000	4
varies	13.5 SiO ₂ or 13.5	1000	4
composition	RHA		
	18 SiO ₂ or 18 RHA	1000	4

ตารางที่ 3.2 อุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.4 การทดสอบความต้านทานการเกิดออกซิเดชัน

ชิ้นงานที่นำมาทดสอบ ได้แก่ นิกเกิลบริสุทธิ์ (pure Ni), ชิ้นงานที่ทำอะลูมิไนซิงที่ 900°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (Al coated), ชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็น เวลา 4 ชั่วโมง (Al+quartz coated) และ ชิ้นงานที่เติม RHA 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (Al+RHA coated) โดยนำชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้น มาเผาที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง ภายใต้บรรยากาศปกติ (ทุก 10 ชั่วโมง จะนำชิ้นงานทั้ง 4 ชิ้นออกมาชั่งน้ำหนักด้วย เครื่องชั่งดิจิตอล 4 ตำแหน่ง)

3.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ผงเถ้าแกลบและผงซิลิกาจากอุตสาหกรรม

นำผงเถ้าแกลบและผงซิลิกาจากอุตสาหกรรมมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray Diffraction
(XRD) เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างผลึก

2. นำผงเถ้าแกลบมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray Fluorescence (XRF) เพื่อตรวจสอบ ส่วนประกอบเถ้าแกลบ นำผงเถ้าแกลบและผงซิลิกาจากอุตสาหกรรมมาวิเคราะห์รูปร่างด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอน Scanning Electron microscopy (SEM) เพื่อตรวจสอบลักษณะพื้นผิวและหาขนาด อนุภาคของผงจากรูปถ่าย SEM โดยจะคำนวณจากทั้งหมด 7 รูป รูปละ 30 อนุภาคแล้วนำมาหา ค่าเฉลี่ย

นำผงเถ้าแกลบและผงซิลิกาจากอุตสาหกรรมมาวิเคราะห์ด้วยวิธี Brunauer–Emmett–
Teller method (BET method) เพื่อให้ทราบถึงพื้นที่ผิวจำเพาะ

3.6 ขั้นตอนการวิเคราะห์ชิ้นงานที่ผ่านการทำอะลูมิไนซิง

วิเคราะห์ชิ้นงานด้วยเทคนิค X-ray Diffraction (XRD)/Grazing Incidence X-Ray
Diffraction (GIXRD) at 5° เพื่อตรวจสอบเฟสของชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้น

 นำชิ้นงานมาตัดด้วยเครื่องตัดตามแนวขวาง (Cross Section) และนำชิ้นงานที่ตัดแล้วไปหล่อ ตัวเรือนชิ้นงาน (mounting press) แล้วน้ำไปขัดด้วยกระดาษทราย

 นำชิ้นงานที่ผ่านการขัดด้วยกระดาษทรายและขัดด้วยผงขัดชิ้นงานอะลูมิน่าบนผ้าสักหลาดจน ได้ผิวที่เงาคล้ายกระจกเงา

3เคราะห์โครงสร้างจุลภาคของชั้นแพร่ที่เกิดขึ้นด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน Scanning
Electron microscopy (SEM)

5. วิเคราะห์ชิ้นงานด้วยเทคนิค Energy Dispersive X-ray Spectroscopy (EDX) เพื่อตรวจสอบ ปริมาณธาตุต่างๆในชั้นฟิล์ม

3.7 ขั้นตอนการวิเคราะห์ขึ้นงานที่ผ่านการทดสอบออกซิเดชัน

 หลังการเผาทุก 10 ชั่วโมง จะนำชิ้นงานออกมาชั่งน้ำหนักด้วยเครื่องชั่งดิจิตอล 4 ตำแหน่งและ ทำจนครบ 100 ชั่วโมง

2. นำชิ้นงานที่ทดสอบครบ 100 ชั่วโมง มาวิเคราะห์รูปร่างพื้นผิวด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน
Scanning Electron microscopy (SEM)

 นาชิ้นงานที่ทดสอบครบ 100 ชั่วโมง มาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray Diffraction (XRD)/Grazing Incidence X-Ray Diffraction (GIXRD) at 1° เพื่อตรวจสอบเฟสของชั้น ออกไซด์ ที่เกิดขึ้น

3.5 แผนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนการ									ระ	ยะเวล	าา (เดื	อน)						
ดำเนินงาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1. ศึกษาเอกสาร																		
และงานวิจัยที่																		
เกี่ยวข้อง																		
2. ออกแบบวิธีการ																		
ทดลองและวาง																		
แผนการทดลอง																		
3. ทำการทดลอง					6		<u>)]]</u>											
4. เตรียมชิ้นงาน				6.7		2200	0	and a										
สำหรับการพิสูจน์				19	1000	2/1	"Ĩ	in the second se										
เอกลักษณ์ทางวัสดุ			-															
5. พิสูจน์เอกลักษณ์			4			1/3	0	A		IJ								
ทางวัสดุ			1			B	0	R										
6. วิเคราะห์และ					//	Ń												
สรุปงานวิจัย					1.00	Si) I								
7. จัดทำราย						AUL I		(Q))										
งานวิจัย			9		2	222	~~	2626	2		D							
8. เสนอผลงานวิจัย			S.	2						1								

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 คุณลักษณะของเถ้าแกลบและซิลิกาจากอุตสาหกรรม

4.1.1 โครงสร้างผลึกและส่วนประกอบ

จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray diffraction (XRD) พบว่า ผงซิลิกาจากอุตสาหกรรมจะมี รูปผลึกเป็นควอทซ์ (quartz) โดย คำว่า "ควอทซ์" ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ จะหมายถึง ผงซิลิกา อุตสาหกรรม ส่วนผงเถ้าแกลบ (RHA) ปรากฏพีคในช่วง 20 ตั้งแต่ 15 – 35 องศา เป็นยอดกราฟกว้าง และมียอดกราฟสูงสุดอยู่ที่ 21.8 องศา ดังแสดงในรูปที่ 4.1

จาก Scherrer's equation

$$D = \frac{0.94\lambda}{\beta\cos\theta}$$

เมื่อ	D	คือ	ขนาดของผลึก (nm)
	λ	คือ	ความยาวคลื่นของรังสีเอ็กซ์ (nm)
	β	คือ	ความกว้างที่ความสูงครึ่งหนึ่งของพีค (radian)
	θ	คือ	ตำแหน่งของพีค (radian)
			JIIULALUNUKUNN UNIVENJITT

สามารถคำนวณหาขนาดผลึกได้ว่ามีขนาดผลึกประมาณ 0.85 nm ซึ่งมีการรายงานว่าถ้าขนาดผลึกมี ขนาดต่ำกว่า 2.5 nm จะจัดเป็นโครงสร้างอสัณฐาน (amorphous) [14] และด้วยเทคนิค X-Ray Fluorescence Spectroscopy (XRF) พบว่าเถ้าแกลบมีส่วนประกอบหลักคือ SiO₂ อยู่มากถึง 99.45 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก ส่วนสารประกอบที่พบรองลงมาคือ Na₂O ประมาณ 0.14 เปอร์เซ็นต์โดย น้ำหนัก (ดังแสดงในตารางที่ 4.1)

4.1.2 ลักษณะพื้นผิว, ขนาดอนุภาคและพื้นที่ผิวจำเพาะ

เมื่อตรวจสอบสัณฐานของผงควอทซ์และผงเถ้าแกลบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราด Scanning Electron microscope (SEM) พบว่าอนุภาคของผงควอทซ์จะมีพื้นผิวที่ ราบเรียบและมีการเกาะกลุ่มรวมตัวกันเล็กน้อย ส่วนอนุภาคของผงเถ้าแกลบมีลักษณะเป็นท่อที่ข้าง ในกลวงและพื้นผิวมีความขรุขระไม่ราบเรียบเนื่องจากพื้นผิวถูกทำลายจากการเผาและการล้างกรดใน ขั้นตอนการเตรียมผงเถ้าแกลบ โดยผงควอทซ์จะมีขนาดอนุภาคประมาณ 26.14±15.33 µm ส่วนผง เถ้าแกลบจะมีขนาดอนุภาคประมาณ 157.02±99.48 µm ดังแสดงในรูปที่รูปที่ 4.2 และรูปที่ 4.3

รูปที่ 4.2 ภาพ SEM ของผงควอทซ์

รูปที่ 4.3 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบ
จากการวิเคราะห์ด้วยวิธี Brunauer–Emmett–Teller method (BET method) พบว่าผง ควอทซ์มีพื้นที่ผิวจำเพาะ 3.94 m²/g ส่วนผงเถ้าแกลบมีพื้นที่ผิวจำเพาะสูงถึง 140.46 m²/g (ดังแสดง ในตารางที่ 4.2) เนื่องมาจากลักษณะของผงเถ้าแกลบที่เป็นท่อกลวงและพื้นผิวมีความขรุขระไม่ ราบเรียบแตกต่างจากผงควอทซ์ที่มีลักษณะเป็นผลึกและพื้นผิวราบเรียบทำให้พื้นที่ผิวจำเพาะของผง เถ้าแกลบสูงกว่าผงควอทซ์มาก

ស្រុ	พื้นที่ผิวจำเพาะ (m²/g)
ควอทซ์ (quartz)	3.94
เถ้าแกลบ (RHA)	140.46
จุหาลงกรณ์มา	หาวิทยาลัย
	UNIVERSITY

ตารางที่ 4.2 พื้นที่ผิวจำเพาะของผงควอทซ์และผงเถ้าแกลบ

4.2 คุณลักษณะของชิ้นงานที่ผ่านการทำอะลูมิไนซิง

4.2.1 โครงสร้างจุลภาคและความหนาของชั้นฟิล์ม

ตารางที่ 4.3 โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน

ตารางที่ 4.4 ความหนาของชั้นฟิล์มในชิ้นงานต่างๆ

	layer	Quartz (µm)	RHA (µm)	
9 wt.% 800°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	60.14±3.99	ไม่มีชั้นฟิล์มเกิดขึ้น	
	inter-diffusion layer	-		
9 wt.% 1000°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	283.92±15.65	281.89±23.80	
	inter-diffusion layer	-	3.78±0.91	
13.5 wt.% 1000°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	172.60±3.10	174.25±3.22	
	inter-diffusion layer	7.01±1.77	11.94±2.34	
18 wt.% 1000°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	เกิดออกซิไดซ์ ชั้นฟิล์มร่อน	104.94±3.49	
	inter-diffusion layer		28.77±4.48	
* 22.5 wt.% ทั้งชิ้นงานที่เติมควอทซ์และชิ้นงานที่เติม RHA เกิด fully oxidized				

จากตารางที่ 4.3 และตารางที่ 4.4 พบว่าการทำอะลูมิไนซิงที่ 800°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง ชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 9 wt.% สามารถเกิดชั้นแพร่ได้ แต่ชิ้นงานที่เติม RHA 9 wt.% ไม่มีชั้นแพร่เกิดขึ้น จากนั้นเพิ่มอุณหภูมิในการทำอะลูมิไนซิงเป็น 1000°C โดยใช้เวลาในการเผาและเติมปริมาณของ สารเจือเท่าเดิม (4 ชั่วโมง เติมสารเจือ 9 wt.%) พบว่า ชิ้นงานที่เติมควอทซ์จะมีความหนาของชั้นแพร่ มากขึ้นและชิ้นงานที่เติม RHA 9 wt.% จะมีฟิล์มเกิดขึ้น 2 ชั้นคือ diffusion layer และ interdiffusion layer

เมื่อเพิ่มปริมาณสารเจือเป็น 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง พบว่า ชั้น diffusion layer จะมีความหนาลดลง แต่ชั้น inter-diffusion layer จะมีความหนาเพิ่มขึ้น ทั้งใน ชิ้นงานที่เติมควอทซ์และชิ้นงานที่เติม RHA แต่ชั้น inter-diffusion layer ในชิ้นงานที่เติม RHA จะมี ความหนามากกว่า

เมื่อเมื่อเพิ่มปริมาณสารเจือเป็น 18 wt.% ใช้อุณหภูมิและเวลาเท่าเดิม (1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง) พบว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์เกิดการออกซิไดซ์ขึ้นที่ผิวของชิ้นงานและมีการหลุดร่อนของชั้น ฟิล์ม แต่ชิ้นงานที่เติม RHA ยังคงเกิดชั้นฟิล์มขึ้น 2 ชั้น โดยชั้น diffusion layer จะมีความหนาลดลง แต่ชั้น inter-diffusion layer จะมีความหนาเพิ่มขึ้น

4.2.2 ปริมาณของซิลิกอน (Si) ที่พบในชั้นฟิล์ม

	layer	quartz (at.%)	RHA (at.%)
9 wt.% 800°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	0.18±0.07	ไม่มีชั้นฟิล์มเกิดขึ้น
	inter-diffusion layer	-	
9 wt.% 1000°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	0.30±0.09	0.50±0.05
	inter-diffusion layer		1.56±1.34
13.5 wt.% 1000°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	0.63±0.06	1.07±0.10
	inter-diffusion layer	1.97±0.26	3.83±1.09
18 wt.% 1000°C 4 ชั่วโมง	diffusion layer	เกิดออกซิไดซ์ ชั้นฟิล์มร่อน	1.59±0.36
	inter-diffusion layer		5.65±1.25

ตารางที่ 4.5 ปริมาณซิลิกอน (Si) ที่พบในชิ้นงานต่างๆ

งหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Energy Dispersive X-ray Spectroscopy (EDX) ทำให้ทราบถึง ปริมาณซิลิกอน (Si) ที่พบในชั้นฟิล์ม (ดังแสดงในตารางที่ 4.5) พบว่าการเพิ่มปริมาณสารเจือจะทำให้ ปริมาณซิลิกอนในชั้นฟิล์มเพิ่มสูงขึ้น และปริมาณซิลิกอนในชั้น inter-diffusion layer จะสูงกว่าใน ชั้น diffusion layer ในทุกกรณีของชนิดสารเจือ โดยชิ้นงานที่เติม RHA จะมีปริมาณซิลิกอนทั้งในชั้น diffusion layer และชั้น inter-diffusion layer สูงกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์ ซึ่งสอดคล้องกับการ วิเคราะห์ SEM ที่ว่าชั้น inter-diffusion layer จะมีความหนามากขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณสารเจือ เนื่องจากชั้น inter-diffusion layer เป็นแหล่งของซิลิกอนเมื่อปริมาณซิลิกอนเพิ่มขึ้น ชั้น interdiffusion layer จะมีความหนามากขึ้น สามารถยืนยันได้จากการวิเคราะห์ EDX line scan ของ ชิ้นงานที่มีฟิล์ม 2 ชั้น ซึ่งจะพบว่าบริเวณชั้น inter-diffusion layer จะมีปริมาณซิลิกอนที่สูงกว่า บริเวณอื่นดังแสดงในรูปที่ 4.4 - 4.6

รูปที่ 4.4 EDX line scan ของชิ้นงานเติมควอทซ์ 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

รูปที่ 4.5 EDX line scan ของชิ้นงานเติม RHA 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ร**ูปที่ 4.6** EDX line scan ของชิ้นงานเติม RHA 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ส่วนชิ้นงานที่ชั้นฟิล์มหลุดร่อนเนื่องจากเกิดการออกซิไดซ์ขึ้นที่ผิว คือ ชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง หลังจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค EDX mapping พบว่าที่ผิวของชิ้นงานเกิดสารประกอบออกไซด์ของอะลูมิเนียมและซิลิกอน ดังแสดงในรูป ที่ 4.7

รูปที่ 4.7 EDX mapping ของชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

รูปที่ 4.8 XRD pattern ของชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 9 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 800°C และ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

เมื่อนำซิ้นงานมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray diffraction (XRD) พบว่าเฟสของชั้นฟิล์มที่ เกิดขึ้นนั้นคือ เฟส Ni₂Al₃ และ NiAl₃ เมื่อเปรียบเทียบชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 9 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 800°C และ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (เติมสารเจือเท่าเดิมแต่เพิ่มอุณหภูมิในการทำอะลูมิไนซิง) พบว่า ทั้งสองชิ้นงานมีเฟส Ni₂Al₃ เป็นเฟสหลัก และมีเฟส NiAl₃ รวมอยู่ด้วย แต่ชิ้นงานที่ทำอะลูมิไน ซิงที่อุณหภูมิ 1000°C จะมีปริมาณของทั้งสองเฟสมากกว่าชิ้นงานที่ทำอะลูมิไนซิงที่อุณหภูมิ 800°C ดังแสดงในรูปที่ 4.8

รูปที่ 4.9 XRD pattern ของชิ้นงานที่ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (ก) เติม RHA 9 wt.% (ข) เติม RHA 13.5 wt.% (ค) เติม RHA 18 wt.% (ง) เติมควอทซ์ 9 wt.% (จ) เติมควอทซ์ 13.5 wt.%

เมื่อเปรียบเทียบเฟสที่เกิดขึ้นของชิ้นงานที่เติม RHA ในปริมาณที่ต่างกัน คือ 9, 13.5 และ 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (อุณหภูมิและเวลาที่ใช้เหมือนกัน แต่ปริมาณ สารเจือที่เติมต่างกัน) พบว่าชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้นคือ เฟส Ni₂Al₃ และ NiAl₃ แต่ที่ต่างกันคือเมื่อเพื่อปริมาณ RHA ที่เติมลงไป จะทำให้ปริมาณของเฟส NiAl₃ ลดลง ดังแสดงในรูปที่ 4.9(ก), รูปที่ 4.9(ข) และรูปที่ 4.9(ค) ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับชิ้นงานที่เติมควอทซ์คือ เมื่อเพิ่มปริมาณการเติมควอทซ์จะทำให้ปริมาณ ของเฟส NiAl₃ ลดลงดังแสดงในรูปที่ 4.9(ง) และรูปที่ 4.9(จ) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างชิ้นงานที่ เติมควอทซ์กับชิ้นงานที่เติม RHA (ปริมาณสารเจือที่เติมเท่ากัน) จะพบว่า ชิ้นงานที่เติม RHA จะมี ปริมาณของเฟส NiAl₃ มากกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์ ดังแสดงในรูปที่ 4.9(ก), (ง) และรูปที่4.9(ข), (จ)

ร**ูปที่ 4.10** XRD pattern ของชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 18 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 18 wt.% ทำอะลูมิในซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง ซึ่งพบว่าเกิดการ ออกซิไดซ์และชั้นฟิล์มหลุดร่อน จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค XRD พบว่าออกไซด์ที่เกิดขึ้นที่ผิว คือ อะลูมิเนียมออกไซด์ (Al₂O₃) และควอทซ์ (SiO₂) อีกทั้งยังพบเฟส Ni₂Al₃ และ NiAl₃ ที่เป็นชั้นฟิล์ม เล็กน้อยที่ผิวของชิ้นงาน ซึ่งแสดงได้ถึงการหลุดร่อนของชั้นฟิล์ม ดังแสดงในรูปที่ 4.10 ซึ่งสอดคล้อง กับผลของการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค EDS mapping ในหัวข้อที่แล้ว

4.3 ความต้านทานการเกิดออกซิเดชัน

4.3.1 น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นหลังการทดสอบออกซิเดชัน

รูปที่ 4.11 น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง

หลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่อุณหภูมิ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง พบว่า นิกเกิล บริสุทธิ์ (pure Ni) มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น 13.75 mg/cm², ชิ้นงานที่ทำอะลูมิไนซิงที่ 900°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (Al coated) มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น 2.253 mg/cm², ชิ้นงานที่เติมควอทซ์ 13.5 wt.% ทำอะลูมิไน ซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (Al+quartz coated) มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น 2.045 mg/cm² และ ชิ้นงาน ที่เติม RHA 13.5 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 1000°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมง (Al+RHA coated) มีน้ำหนัก เพิ่มขึ้น 1.125 mg/cm² ดังแสดงในรูปที่ 4.11

4.3.2 โครงสร้างของสารประกอบที่เกิดขึ้นที่ผิวหลังการทดสอบออกซิเดชัน

ร**รูปที่ 4.12** XRD pattern ของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง (ก) Al+RHA coated, (ข) Al+quartz coated, (ค) Al coated และ (ง) pure nickel

หลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง ชิ้นงาน pure nickel มีเฟส นิกเกิลออกไซด์ (NiO) เกิดขึ้นที่ผิว ส่วนชิ้นงาน Al coated, ชิ้นงาน Al + quartz coated และชิ้นงาน Al + RHA coated จะมีเฟส α-Al₂O₃ และ θ-Al₂O₃ เกิดขึ้นที่ผิว และชั้นฟิล์มอะลูมิไนด์ที่เคยเป็นเฟส Ni₂Al₃ และ NiAl₃ จะเปลี่ยนเป็นเฟส Ni₃Al และ NiAl ดังแสดงในรูปที่ 4.12

4.3.3 พื้นผิวของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชัน

ร**ูปที่ 4.13** พื้นผิวของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง (ก) pure nickel, (ข) Al coated, (ค) Al+quartz coated และ (ง) Al+RHA coated

หลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง นำชิ้นงานมาตรวจสอบ พื้นผิวด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน (SEM) พบว่า พื้นผิวของชิ้นงาน Al coated จะพบรอยแตก อย่างชัดเจนที่ผิวของชิ้นงาน ส่วนผิวของชิ้นงาน Al+quartz coated จะพบเพียงรอยร้าว (ไม่สามารถ มองเห็นได้ด้วยตาเปล่า) แต่ชิ้นงาน Al+RHA coated จะไม่พบรอยแตกใดๆที่ผิว โดยเฟสที่มีลักษณะ คล้ายเข็ม (needle-liked) คือเฟส θ -Al₂O₃ และเฟสทีมีลักษณะเป็นผลึก (equiaxed) คือเฟส α -Al₂O₃ ดังแสดงในรูปที่ 4.13 และรูปที่ 4.14 ซึ่งสอดคล้องกับผล XRD ในหัวข้อที่ 4.3.2

ร**รูปที่ 4.14** พื้นผิวของชิ้นงานหลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง กำลังขยายสูง (ก) pure nickel, (ข) Al coated, (ค) Al+quartz coated และ (ง) Al+RHA coated

รูปที่ 4.15 ภาพ OM cross section ของชิ้นงาน Al coated หลังผ่านการทดสอบออกซิเดชันที่ 1000°C เป็นเวลา 100 ชั่วโมง

บทที่ 5 วิเคราะห์ผลการทดลอง

5.1 ชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้น

จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray diffraction (XRD) จะพบว่าชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้น คือเฟส Ni₂Al₃ และ NiAl₃ และจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Scanning Electron microscopy (SEM) จะ พบว่าฟิล์มที่เกิดขึ้นนั้นจะมี 2 ชั้น ได้แก่ ชั้น diffusion layer และชั้น inter-diffusion layer โดย ความหนาของแต่ละชั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของสารเจือ คือเมื่อเพิ่มปริมาณสารเจือที่เติม ชั้น diffusion layer จะมีความหนาลดลงลงแต่ชั้น inter-diffusion layer จะมีความหนาเพิ่มขึ้น เมื่อ นำชิ้นงานมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Energy Dispersive X-ray Spectroscopy (EDX) จะพบว่า มี ปริมาณซิลิกอนเจืออยู่ในชั้นฟิล์ม โดยชั้น inter-diffusion layer จะมีปริมาณซิลิกอนมากกว่าชั้น diffusion layer และปริมาณซิลิกอนที่พบในฟิล์มทั้งสองชั้น จะมีปริมาณเพิ่มขึ้น เมื่อเพิ่มปริมาณ สารเจือที่เติมลงไป โดยชิ้นงานที่เติม RHA จะมีปริมาณซิลิกอนในชั้นฟิล์มมากกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์ ในทุกกรณี ซึ่งปฏิกิริยาการเข้าไปเจือในชั้นฟิล์มของซิลิกอนจะกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

5.2 ปฏิกิริยาของการเกิดชั้นฟิล์มและการเจือซิลิกอนลงในชั้นฟิล์ม

5.2.1 ปฏิกิริยาของการเกิดชั้นฟิล์ม

การเกิดชั้นสารประกอบอะลูมิในด์จากการทำอะลูมิในซิงแบบผงจะเกิดขึ้นโดยเริ่มจากเมื่อ NH₄Cl ได้รับความร้อนจะทำให้เกิดการสลายตัวตามสมการ

จากนั้น HCl จะทำปฏิกิริยากับผงอะลูมิเนียม และเกิดปฏิกิริยาตามสมการ

Al (l) + 3HCl (g) → AlCl₃ (g) + 3/2H₂ (g) สมการที่ 5.2 จากนั้น AlCl₃ (g) ที่เกิดขึ้นจะทำปฏิกิริยากับพื้นของวัสดุเนื้อพื้น โดย AlCl₃ (g) จะสลายตัวได้ [Al] และ แพร่เข้าไปที่ผิวของวัสดุเนื้อพื้นตามสมการ

5.2.2 ปฏิกิริยาของการเจือซิลิกอนลงในชั้นฟิล์ม

การเจือ Si ลงในชั้นฟิล์ม SiO₂ จะต้องถูกรีดิวซ์ให้กลายเป็น Si และทำปฏิกิริยาเกิดเป็น SiCl₄ จากนั้น SiCl₄ ที่เกิดขึ้นจะทำปฏิกิริยากับพื้นของวัสดุเนื้อพื้น โดย SiCl₄ (g) จะสลายตัวได้ [Si] และ จะ แพร่เข้าไปที่ผิวของวัสดุเนื้อพื้น แต่การรีดิวซ์ Si จะมีความเป็นไปได้ 3 กรณี คือ

<u>กรณีที่ 1</u> SiO₂ ถูกรีดิวซ์ด้วย Al

จากนั้น Si จะทำปฏิกิริยากับ HCl และเกิดปฏิกิริยาตามสมการ

เมื่อนำสมการที่ 5.4 มารวมกับสมการที่ 5.5 จะได้

$$3SiO_2(s) + 4Al(l) + 12HCl(g) → $3SiCl_4(g) + 6H_2(g) + 2Al_2O_3(s)$ สมการที่ 5.6$$

เมื่อคำนวณ Gibbs free energy (∆G) ที่อุณหภูมิ 1273 K พบว่า ∆G = -1444.75 kJ/mol กรณีที่ 2 SiO₂ ถูกรีดิวซ์ด้วย AlCl₃

เมื่อคำนวณ Gibbs free energy (∆G) ที่อุณหภูมิ 1273 K พบว่า ∆G = 17.62 kJ/mol <u>กรณีที่ 3</u> SiO₂ ถูกรีดิวซ์ด้วย HCl

เมื่อคำนวณ Gibbs free energy (∆G) ที่อุณหภูมิ 1273 K พบว่า ∆G = 115.83 kJ/mol

พิจารณาจาก Gibbs free energy (∆G) ของทั้ง 3 กรณีแล้วพบว่า ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นในการ รีดิวซ์ SiO₂ จะเป็นไปตามกรณีที่ 1 (ตามสมการที่ 5.6) จากนั้น SiCl₄ (g) ที่เกิดขึ้นจะทำปฏิกิริยากับ พื้นของวัสดุเนื้อพื้น โดย SiCl₄ (g) จะสลายตัวได้ Si และแพร่เข้าไปที่ผิวของวัสดุเนื้อพื้น ตามสมการ

จะเห็นได้ว่าในกระบวนการอะลูมิไนซิงแบบผงที่มีการเจือซิลิกอนปริมาณของ Al (s) จะถูก แบ่งเป็นสองส่วนโดยส่วนแรกจะใช้ในการเกิดชั้นฟิล์มอะลูมิไนด์และส่วนที่สองจะใช้ในการรีดิวซ์ SiO₂ ดังนั้นเมื่อเพิ่มปริมาณสารเจือ ปริมาณ Al ที่ใช้ในการเกิดชั้นฟิล์มอะลูมิไนด์จะลดลง เป็นผลให้เมื่อเรา เพิ่มปริมาณสารเจือ ฟิล์มที่เกิดขึ้นจะบางลง

5.3 ผลของสารเจือใน RHA

จากการวิเคราะห์หาส่วนประกอบของ RHA ด้วยเทคนิค X-Ray Fluorescence Spectroscopy (XRF) พบว่า RHA มี Na₂O เป็นส่วนประกอบอยู่ด้วย ดังนั้นในขั้นตอนการ เกิดปฏิกิริยา Na₂O จะสามารถเกิดปฏิกิริยากับ HCl (แย่ง HCl ที่จะใช้ในปฏิกิริยาการเกิดชั้นฟิล์ม) ได้ ตามสมการ

ซึ่ง NaCl เป็น activator ที่แย่ที่อุณหภูมิต่ำกว่า 800°C (ไม่แตกตัวเพื่อจ่าย Cl⁻) [7] ดังนั้นชิ้นงานที่เติม RHA 9 wt.% ทำอะลูมิไนซิงที่ 800°C เป็นเวลา 4 ชั่วโมงจึงไม่มีชั้นฟิล์มเกิดขึ้น แต่จะสามารถเกิดชั้น ฟิล์มได้เมื่อเพิ่มอุณหภูมิในการทำอะลูมิไนซิงขึ้นเป็น 1000°C

5.4 ปริมาณซิลิกอน (Si) ที่พบในชั้นฟิล์ม

รูปที่ 5.1 ปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นฟิล์มของชิ้นงานที่เติมควอทซ์

รูปที่ 5.2 ปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นฟิล์มของชิ้นงานที่เติม RHA

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้น diffusion layer และในชั้น inter-diffusion layer จะพบว่าในชั้น inter-diffusion layer จะมีปริมาณซิลิกอนสูงกว่าในชั้น diffusion layer เนื่องจากซิลิกอนสามารถละลายในเฟส Ni₂Al₃ และ NiAl₃ ได้น้อยมาก จึงถูกผลักออกมาอยู่ที่ชั้น inter-diffusion layer เป็นเหตุให้ปริมาณซิลิกอนในชั้น inter-diffusion layer สูงกว่าในชั้น diffusion layer ดังแสดงในรูปที่ 5.1 และรูปที่ 5.2 ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Energy Dispersive X-ray Spectroscopy (EDX) และการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Scanning Electron microscopy (SEM) เนื่องจากจะเห็นว่าชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงานที่เติม RHA หนา มากกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์ และชั้น inter-diffusion layer จะหนาขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณสารเจือ

การเพิ่มปริมาณสารเจือเป็นการเพิ่มปริมาณ SiO₂ ทำให้ partial pressure ของ SiCl₄ สูงขึ้น ตามสมการที่ 5.6 ซึ่งจะส่งให้มีปริมาณซิลิกอนที่แพร่เข้าสู่เนื้อของวัสดุมากขึ้น ตามสมการที่ 5.9 ทำให้ การเพิ่มปริมาณสารเจือจะส่งผลให้ปริมาณ Si ในชั้นฟิล์มสูงขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 5.1 และรูปที่ 5.2

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นฟิล์มจะเห็นว่าชิ้นงานที่เติม RHA จะมีปริมาณ ซิลิกอนในชั้นฟิล์มสูงกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์เสมอ เนื่องจากจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี Brunauer– Emmett–Teller method (BET method) จะเห็นว่าผง RHA มีพื้นที่ผิวจำเพาะสูงกว่าผงควอทซ์ มากกว่าประมาณ 35.65 เท่า (140.46 m²/g และ 3.94 m²/g ตามลำดับ) ทำให้ผง RHA มีพื้นที่ใน การเกิดปฏิกิริยามากกว่า จึงมีปริมาณซิลิกอนในชั้นฟิล์มของชิ้นงานที่เติม RHA สูงกว่า ดังแสดงในรูป ที่ 5.1 และรูปที่ 5.2

5.5 ความต้านทานการเกิดออกซิเดชัน

้จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค X-ray diffraction (XRD) พบว่าชั้น ออกไซด์ ที่เกิดขึ้นที่ผิวคือ ้อะลูมิเนียมออกไซด์ (Al₂O₃) เมื่อพิจารณาจากลักษณะพื้นผิวที่ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน (SEM) ้จะพบว่า ชิ้นงานที่ผ่านการอะลูมิในซิงโดยไม่มีสารเจือ (Al-coated) จะมีรอยแตกที่ผิวหน้าของชิ้นงาน โดยอาจเป็นผลมาจากความเค้นระหว่างการแปลงเฟสจาก θ -Al₂O₃ ไปเป็น α -Al₂O₃ (growth stress) ที่มีความแตกต่างของปริมาตรหน่วยผลึก โดยมีการรายงานว่าความแตกต่างดังกล่าวมีค่าประมาณ 10% [15] และเมื่อเปรียบเทียบลักษณะรอยร้าวของผิวชิ้นงานหลังออกซิเดชันของชิ้นงานที่มีสารเจือ จะพบว่า ชิ้นงานที่เติมควอทซ์ (Al+quartz coated) ที่มีปริมาณซิลิกอนที่พบในเนื้อของสารประกอบ อะลูมิไนด์อยู่น้อยกว่าจะมีรอยร้าวที่ผิวหน้าชิ้นงาน ส่วนชิ้นงานที่เติม RHA (Al+RHA coated) จะไม่ พบรอยแตกหรือร้าวที่ผิว โดยคำอธิบายของปรากฏการณ์อาจเกิดจากการที่อะตอมหรือคลัสเตอร์ของ อะตอมซิลิกอนที่กระจายตัวอยู่ในชั้นแพร่ ประพฤติตัวเป็น nucleation sites ตามขอบเกรนของ α -Al₂O₃ โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านเฟส สารประกอบอะลูมิในด์ทำให้สามารถเกิดเฟส transient alumina (θ -Al₂O₃) [9, 16] จึงไม่เกิดรอยแตกร้าวขึ้นและชิ้นงานที่เติมสารเจือจะมีปริมาณเฟส α -Al₂O₃ มากกว่าชิ้นงานที่ไม่เติมสารเจือ (ดังแสดงจาก XRD pattern รูปที่ 4.12) จากผลการทดลองจึง ความต้านทานการเกิดออกซิเดชันน่าจะมีความเชื่อมโยงกับปริมาณของเฟส ทำให้ได้ข้อสรปว่า α-Al₂O₃ ที่เป็นผลจากปริมาณและการกระจายตัวของธาตุซิลิกอนในชั้นสารประกอบอะลูมิไนด์

บทที่ 6 สรุปผลการทดลอง

การทำอะลูมิไนซิงแบบผงที่มีการเจือซิลิกอนบนโลหะนิกเกิลบริสุทธิ์สามารถใช้เถ้าแกลบ (RHA) แทนซิลิกาจากอุตสาหกรรม (ควอทซ์) ได้ แต่อุณหภูมิที่ใช้ในการทำอะลูมิไนซิงต้องใช้ 1000°C เนื่องจากสารเจือปนใน RHA (ได้แก่ Na2O) โครงสร้างจุลภาคของชั้นฟิล์มที่เกิดขึ้นของชิ้นงาน ที่เติม RHA และชิ้นงานที่เติมควอทซ์จะมีความหนาของชั้นแพร่ใกล้เคียงกัน และเป็นเฟสเดียวกัน คือ เฟส Ni₂Al₃ และ NiAl₃ แต่ที่แตกต่างกันคือปริมาณซิลิกอนที่พบในชั้นฟิล์มและความหนาของชั้น inter-diffusion layer โดยชิ้นงานที่เติม RHA จะมีปริมาณซิลิกอนและความหนาของชั้น interdiffusion layer ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่ของซิลิกอนมากกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์เนื่องจากผง RHA มีพื้นที่ ผิวจำเพาะมากกว่าผงควอทซ์มากประมาณ 35.65 เท่า (140.46 m²/g และ 3.94 m²/g ตามลำดับ) จึง โดยปริมาณซิลิกอนที่ต่างกันนี้จะนำมาซึ่งความสามารถในการ สามารถเกิดปฏิกิริยาได้มากกว่า ต้านทานการเกิดออกซิเดชันที่อุณหภูมิสูงที่ต่างกัน คือ ชิ้นงานที่เติม RHA ซึ่งมีปริมาณซิลิกอนในชั้น ฟล์มสูงกว่าชิ้นงานที่เติมควอทซ์จะสามารถต้านทานการเกิดออกซิเดชันได้มากกว่า เนื่องจากอะตอม หรือคลัสเตอร์ของอะตอมซิลิกอนที่กระจายตัวอยู่ในชั้นฟิล์มจะประพฤติตัวเป็น nucleation sites ตามขอบเกรนของสารประกอบอะลูมิไนด์ทำให้สามารถเกิดเฟส lpha-Al $_2O_3$ โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านเฟส transient alumina (θ-Al₂O₃) จึงไม่เกิดรอยแตกร้าวขึ้น ชิ้นงานที่เติม RHA จึงสามารถต้านทานการ เกิดออกซิเดชันได้ดีที่สุด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการอ้างอิง

- [1] Chester T. Sims and W. C. Hagel, *The Superalloys*. New York : Wiley-Interscience: John Wiley & Sons, 1972.
- [2] B. K. GUPTA, A. K. SARKHEL, and L. L. SEIGLE, "On the kinetics of pack aluminization," *Thin Solid Films,* vol. 39, pp. 313-320, 1976.
- [3] D. C. TU and L. L. SEIGLE, "Kinetics of formation and microstructure of aluminide coating on Ni-Cr alloys," *Thin Solid Films,* vol. 95, pp. 47-56, 1982.
- [4] H. R. K. Zarchi, M. Soltanieh, M. R. Aboutalebi, and X. Guo, "Thermodynamic study on pack aluminizing systems of pure titanium and nickel," *Transactions of Nonferrous Metals Society of China*, vol. 23, no. 6, pp. 1838-1846, 2013.
- [5] F. Bozza, G. Bolelli, A. Giorgetti, L. Lusvarghi, P. Sassatelli, A. Scrivani, A. Candeli, and M. Thoma, "Diffusion mechanisms and microstructure development in pack aluminizing of Ni-based alloys," *Surface and Coatings Technology*, vol. 239, pp. 147-159, 2014.
- [6] S. R. Ke, J. Wang, C. Y. Zhu, and Z. D. Xiang, "On the selection of halide activators for the formation of hybrid Ni-aluminide/Ni coatings on creep resistant ferritic steels by low temperature pack cementation process," *Materials Chemistry and Physics*, vol. 162, pp. 263-272, 2015.
- [7] Z. D. XIANG, J. S. BURNELL-GRAY, and P. K. DATTA, "Aluminide coating formation on nickel-base superalloys by pack cementation process," *Journal of Materials Science*, vol. 36, pp. 5673-5682, 2001.
- [8] X. Tu, H. Peng, L. Zheng, W. Qi, J. He, H. Guo, and S. Gong, "Oxidation and microstructure evolution of Al–Si coated Ni₃Al based single crystal superalloy with high Mo content," *Applied Surface Science*, vol. 325, pp. 20-26, 2015.
- [9] R. Yang, Y. Wu, Q. Wu, S. Li, Y. Ma, and S. Gong, "Microstructure and Oxidation Behavior of Modified Aluminide Coating on Ni₃Al-based Single Crystal Superalloy," *Chinese Journal of Aeronautics*, vol. 25, no. 5, pp. 825-830, 2012.

- [10] A. Y. Atta, B. Y. Jibril, B. O. Aderemi, and S. S. Adefila, "Preparation of analcime from local kaolin and rice husk ash," *Applied Clay Science*, vol. 61, pp. 8-13, 2012.
- [11] V. P. Della, I. Ku"hn, and D. Hotza, "Rice husk ash as an alternate source for active silica production," *Materials Letters*, vol. 57, pp. 818-821, 2002.
- [12] J. Kaewkhao and P. Limsuwan, "Utilization of rice husk fly ash in the color glass production," *Procedia Engineering,* vol. 32, pp. 670-675, 2012.
- [13] J. A. Dean, Lange's Handbook of Chemistry. New York: McGraw-Hill, 1979, pp. 9.4-9.94.
- [14] H. Skliarova, O. Azzolini, R. R. Johnson, and V. Palmieri, "Co-sputtered amorphous Nb–Ta, Nb–Zr and Ta–Zr coatings for corrosion protection of cyclotron targets for [¹⁸ F] production," *Journal of Alloys and Compounds,* vol. 639, pp. 488-495, 2015.
- [15] S. Lamouri, M. Hamidouche, N. Bouaouadja, H. Belhouchet, V. Garnier, G. Fantozzi, and J. F. Trelkat, "Control of the γ -alumina to α -alumina phase transformation for an optimized alumina densification," *Boletín de la Sociedad Española de Cerámica y Vidrio,* vol. 56, no. 2, pp. 47-54, 2017.
- [16] Q. Fan, H. Yu, T.-G. Wang, Z. Wu, and Y. Liu, "Preparation and Isothermal Oxidation Behavior of Zr-Doped, Pt-Modified Aluminide Coating Prepared by a Hybrid Process," *Coatings*, vol. 8, no. 1, 2017.

CHULALONGKORN UNIVERSITY

000000 WD18.1mm 15.0kV x350 100um

00000 WD18.1mm 15.0kV x350 100um

รูปที่ ก.2 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.3 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 3

Sþ

11:09

SE

43

รูปที่ ก.5 ภาพ SEM ของผงควอทซ์บริเวณที่ 5

รูปที่ ก.8 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 1

รูปที่ ก.9 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 2

รูปที่ ก.14 ภาพ SEM ของผงเถ้าแกลบบริเวณที่ 7

รูปที่ ก.15 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C บริเวณที่ 1

รูปที่ ก.16 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.17 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C บริเวณที่ 3

รูปที่ ก.19 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-800°C บริเวณที่ 5

รูปที่ ก.21 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 1

รูปที่ ก.22 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.23 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 3

รูปที่ ก.25 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9Q-1000°C บริเวณที่ 5

รูปที่ ก.27 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 1

รูปที่ ก.29 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 3

รูปที่ ก.30 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 1

รูปที่ ก.31 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.32 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 9A-1000°C บริเวณที่ 3

รูปที่ ก.33 EDX mapping ของชิ้นงาน 9A-1000°C

6 8 10 12 KeV

รูปที่ ก.35 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.36 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 3

รูปที่ ก.37 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 1

รูปที่ ก.38 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.39 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5Q-1000°C บริเวณที่ 3

รูปที่ ก. 41 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 1

รูปที่ ก.43 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 3

Element	Weight%	Atomic%		
ок	0.94	2.61		
ALK	22.34	36.98		
Si K	2.45	3.89		
Ni K	74.28	56.51		
Totals	100.00			
Ni				Spectrum 2
4				
			Ni	

3 4 ts Cursor: 0.000

รูปที่ ก.44 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 1

10

ร**ูปที่ ก.45** ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.46 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 13.5A-1000°C บริเวณที่ 3

2 4 cale 18902 cts Cursor: 0.000

รูปที่ ก.52 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 2

รูปที่ ก.53 ปริมาณธาตุต่างๆ ที่พบในชั้น inter-diffusion layer ของชิ้นงาน 18A-1000°C บริเวณที่ 3

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

- ชื่อ นามสกุล นายบุญฤทธิ์ เฮงประยูร
- วัน เดือน ปีเกิด 23 พฤศจิกายน 2536

ที่อยู่ 11/64 หมู่ที่ 9 ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม 73210

- วุฒิการศึกษา ประถมศึกษา โรงเรียนนาคประสิทธิ์
 - มัธยมศึกษา โรงเรียนนาคประสิทธิ์

- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวัสดุขั้นสูงและนาโนเทคโนโลยี

คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University